

**VARBERGS
KOMMUN**

Bestämmelser om ersättning och arvoden för förtroendevalda i Varbergs kommun

Beslutad av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum och paragrafnummer 2022-05-17, § 84	Diarienummer KS 2021/0055	Dokumentansvarig avdelning Personalkontoret
---	--	-------------------------------------	---

Innehållsförteckning

1 Inledande bestämmelser.....	3
2 Grunduppgifter.....	3
3 Månadsarvode.....	4
3.1 Förtroendevald med heltidsuppdrag.....	4
3.2 Förtroendevalda med deltidsuppdrag.....	4
3.2.1 Begränsning.....	4
4 Timersättning.....	5
4.1 Deltagande vid sammanträde.....	5
4.1.1 Sammanträden utan inläsning som inte äger beslutanderätt.....	5
4.2 Deltagande vid förrättningar.....	5
4.2.1 Ersättning för uppdrag i kommunala bolag.....	6
4.2.2 Ersättning till ombud i kommunala bolag.....	6
4.2.3 Ersättning till revisorer i kommunala bolag.....	6
4.2.4 Ersättning för uppdrag i stiftelser.....	7
4.2.5 Ersättning för uppdrag i andra organ.....	7
5 Ersättning vid inställt sammanträde eller förrättning.....	7
6 Kostnadsställe för arvode.....	7
7 Ersättning för förlorad arbetsinkomst.....	7
8 Resekostnadsersättning och traktamente.....	8
9 Pensioner.....	8
9.1 Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån.....	9
10 Försäkringar.....	9
11 Frånvaro.....	9
12 Rapportering och utbetalning.....	10
13 Övriga omkostnader.....	10
14 Tolkning och tillämpning.....	10

1 Inledande bestämmelser

Arvodesbestämmelserna redovisar de arvoden och ersättningar för förtroendevald som avses i 4 kap § 1 i kommunallagen samt i tillämpliga delar även för ledamot, lekmannarevisor eller suppleant i aktiebolag som ägs av Varbergs kommun.

Enligt bestämmelserna kan ersättningar utgå till förtroendevalda i kommunala organ i form av månadsarvode, sammanträdesarvode, förrättningsarvode, resekostnadsersättning och traktamente, ersättning för förlorad arbetsinkomst och de semesterförmåner som den förtroendevalda faktiskt förlorat i samband med att uppdraget fullgörs. Förtroendevald har också rätt till vissa kostnadsersättningar och ersättning för skada som uppkommit vid olycksfall i samband med uppdrag.

Med kommunalt organ avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, av kommunfullmäktige tillsatt beredning, av kommunstyrelsen och annan kommunal nämnd tillsatt beredning, kommunalförbund, stiftelser, föreningar och revisorer samt i bilaga A upptagna bolag. Till beredning räknas inte enbart beredning i egentlig mening utan även arbetsutskott, delegation, kommitté och råd.

Bestämmelserna om de ekonomiska förmånerna för förtroendevalda finns reglerade i kommunallagen 4 kap. 12–18 §§.

Aktiebolagslagen 8 kap § 23a fastställer att bolagsstämman ska besluta om arvoden och ersättning för styrelseuppdrag till var och en av styrelseledamöterna.

2 Grunduppgifter

En förtroendevald ska på begäran kunna styrka alla lämnade uppgifter om arvoden och ersättningar. Görs inte detta blir den förtroendevalde återbetalningsskyldig om ersättning hunnit betalas ut. Alla handlingar i Varbergs kommun omfattas av grundlagens bestämmelser om allmänna handlingar. Detta gäller även bolagen.

Har den förtroendevalde erhållit arvode med för högt belopp genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt insett att utbetalningen varit oriktig ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas.

3 Månadsarvode

Månadsarvodet ersätter förtroendevalda för arbetsuppgifter inom uppdraget. Vad som ingår i uppdraget, under förutsättning att den förtroendevalda representerar det organ denne själv tillhör, framgår av *Bilaga A*. Månadsarvoden utgår från det riksdagsmannaarvode som fastställs av riksdagens arvodesnämnd och som revideras per den 1 januari varje kalenderår. Månadsarvodenas storlek framgår av *Bilaga A*.

3.1 Förtroendevald med heltidsuppdrag

- **Kommunstyrelsens ordförande** erhåller ett månadsarvode motsvarande 100 procent av gällande riksdagsmannaarvode.

- **Kommunstyrelsens första vice ordförande** erhåller ett månadsarvode motsvarande 92 procent av gällande riksdagsmannaarvode.

- **Kommunstyrelsens andra vice ordförande** erhåller ett månadsarvode motsvarande 92 procent av gällande riksdagsmannaarvode.

För övrigt gäller samma bestämmelser som för kommunalt anställda enligt kollektivavtal - AB (Allmänna bestämmelser) exklusive semesterbestämmelserna. Ytterligare ersättning från Varbergs kommun betalas endast för sammanträden med kommunfullmäktige.

3.2 Förtroendevalda med deltidsuppdrag

Ordförande och vice ordförande i nämnder och styrelser erhåller ett månadsarvode som bygger på 83 procent av gällande riksdagsmannaarvode. Storlek och belopp framgår av *Bilaga A*.

Ordförande och vice ordförande i kommunfullmäktige erhåller ett månadsarvode som bygger på 83 procent av gällande riksdagsmannaarvode. Storlek och belopp framgår av *Bilaga A*.

Ledamöter och ersättare i nämnder och styrelser erhåller ett månadsarvode som bygger på 83 procent av gällande riksdagsmannaarvode. Storlek och belopp framgår av *Bilaga A*.

Gruppledare erhåller månadsarvode som bygger på 83 procent av gällande riksdagsmannaarvode för samordning och ledning av kommunfullmäktigegruppens arbete. Storlek och belopp framgår av *Bilaga A*.

3.2.1 Begränsning

Vissa begränsningar finns för månadsarvode för förtroendevald med deltidsuppdrag. Summan av månadsarvode för en förtroendevald får inte överstiga 92 procent av gällande riksdagsmannaarvode. Den förtroendevalda ansvarar själv för att bevaka detta och uppmärksamma när gränsen är nådd.

4 Timersättning

För sammanträde och förrättning utges arvode med timersättning. Timersättningens storlek utgår från det riksdagsmannaarvode som fastställs av riksdagens arvodesnämnd och som revideras per den 1 januari varje kalenderår. Timersättningen uppgår till 1/165-del av 80 procent av gällande riksdagsmannaarvode. Timersättningens storlek framgår av *Bilaga A*.

4.1 Deltagande vid sammanträde

Månadsarvoderad förtroendevald får ersättning för deltagande i sammanträde med det kommunala organ den förtroendevalde tillhör om fastställd dagordning finns och beslutsprotokoll förs.

Vid deltagande i sammanträde betalas för första timman en ersättning motsvarande tre timersättningar (grundersättning), som ska täcka inställelsetid och justering av protokoll. För sammanträdestid utöver första timman betalas timersättning, avrundat till närmast högre halvtimme. Vid deltagande i flera sammanträden under samma dag inom samma nämnd eller styrelse betraktas dessa i ersättningshänseende som ett sammanträde. Detta avser även beredningsmöten, arbetsutskott eller möten med moderbolag/dotterbolag.

Vid deltagande i flera sammanträden under samma dag i olika nämnder eller styrelser betraktas dessa i ersättningshänseende som skilda sammanträden.

4.1.1 Sammanträden utan inläsning som inte äger beslutanderätt

För sammanträden som inte äger beslutanderätt utges förrättningsarvode. Med förrättning avses sådant uppdrag för kommunens räkning som inte har karaktär av sammanträde. Den förtroendevalde har i sådant fall själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode*.

4.2 Deltagande vid förrättningar

Vid deltagande i förrättningar betalas endast timersättning.

Med förrättning avses sådant uppdrag för kommunens räkning som inte har karaktär av sammanträde. Den förtroendevalde har i sådant fall själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode*.

Förrättningsarvode betalas ut för:

- a) justering av kommunfullmäktiges protokoll motsvarande en timma. Vid digital justering utgår inget förrättningsarvode. Förrättningsarvode betalas inte för justering av övriga protokoll.
- b) kongress, konferens, informationsmöte och kurser
- c) utförande av på revisor ankommande revisionsuppdrag
- d) inspektion, studiebesök eller auskultation inom det egna förvaltningsområdet

- e) överläggningar då den förtroendevalde ersätter ordförande eller vice ordförande.
- f) beslut i delegationsärenden

Beslut om deltagande fattas av respektive ordförande/presidium/utskott/nämnd. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode* för dessa kostnader.

Vid deltagande som genomförs inom kommunens geografiska gränser betalas timersättning för den tid som aktiviteten pågår, varvid restid inräknas.

Till deltidsengagerade ordförande och vice ordförande i kommunens nämnder betalas timersättning för aktivitet som anordnas av annan arrangör inom kommunens gränser. Med annan arrangör avses en extern arrangör utanför kommunkoncernen där aktiviteten genomförs inom kommunens geografiska gränser.

Till deltidsengagerade ordförande och vice ordförande i bolag med verksamhetsområde utöver Varbergs kommun betalas timersättning för aktivitet som genomförs utanför bolagets verksamhetsområdesgränser eller för förrättningar som anordnas av annan arrangör inom bolagets verksamhetsområdesgränser. Med annan arrangör avses en extern arrangör utanför kommunkoncernen där aktiviteten genomförs inom bolagets verksamhetsområdesgränser.

Vid deltagande som genomförs utanför kommunens geografiska gränser betalas timersättning för högst tio timmar per kalenderdag, varvid restid inräknas.

4.2.1 Ersättning för uppdrag i kommunala bolag

Vid sammanslagna styrelsemöten och utbildningar med ett kommunalt bolag och dess dotterbolag utgår endast ersättning från huvudbolaget. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode*

4.2.2 Ersättning till ombud i kommunala bolag

En förtroendevald som av kommunfullmäktige är utsedd att vara kommunens ägarombud i ett bolag får arvode och reseersättning av kommunfullmäktige i samband med uppdrag. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode*

4.2.3 Ersättning till revisorer i kommunala bolag

Månadsarvode betalas till förtroendevald revisor i kommunala bolag som är ledamot. Timersättning ska utgå till ersättare. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode*

4.2.4 Ersättning för uppdrag i stiftelser

Om stiftelsens bestämmelser inte medger arvode till den förtroendevalda ska kommunfullmäktige stå för arvode och reseersättning i samband med uppdrag. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode*

4.2.5 Ersättning för uppdrag i andra organ

Om uppdrag i andra organ som är utsedda av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen inte medger arvode till den förtroendevalda ska kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen stå för arvode och reseersättning i samband med uppdrag. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning i e-tjänst *Begäran om förrättningsarvode*.

5 Ersättning vid inställt sammanträde eller förrättning

Om sammanträde eller förrättning ställs in är huvudregeln att förtroendevald återgår i tjänst hos ordinarie arbetsgivare och härav inte får någon ersättning. I undantagsfall kan ersättning erhållas om det föreligger omständigheter som inte gör det möjligt att återgå i ordinarie tjänst hos ordinarie arbetsgivare. Den förtroendevalde har i sådant fall själv att göra framställan om ersättning genom att komma in med intyg från arbetsgivaren.

6 Kostnadsställe för arvode

För att undvika tveksamheter om vilken nämnd som ska belastas ekonomiskt vid sammankomster är det avgörande att veta i vilken egenskap den förtroendevalda kallas. Nämndsordförande eller den som kallar ska tydligt ange i kallelsen/inbjudan om arvode utgår eller inte och i vilken roll som respektive deltagare bjuds in. När presidiet i en nämnd eller bolag till exempel kallas till kommunstyrelsen ingår det i den förtroendevaldas fasta grunduppdrag.

Om den egna nämnden skickar ut en inbjudan till aktivitet ska det framgå om arvode betalas eller inte. Om detta inte tydligt framgår så bör det tolkas som att arvode inte utgår.

När man som förtroendevald blir inbjuden av egen/annan nämnd eller extern part och det innebär kostnader att medverka är det nödvändigt att få godkännande av sin egen nämndsordförande innan man accepterar inbjudan.

7 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

I det fall ersättningen för förtroendeuppdraget inte uppgår till ett belopp motsvarande förlorad arbetsinkomst, gäller särskild ersättning för den förlorade arbetsinkomsten. Högsta timersättning som betalas för den förlorade arbetsinkomsten, inklusive semesterersättning, är dubbel timersättning för

maximala åtta timmar per kalenderdag. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning.

För mer information se *Tillämpningsanvisningar till Bestämmelser om ersättningar och arvoden till förtroendevalda i Varbergs kommun 2023–2026*.

8 Resekostnadsersättning och traktamente

Kostnader för resor till och från sammanträden och förrättningar ersätts enligt de grunder och nivåer som gäller för anställda i kommunen enligt gällande avtal. Ersättning betalas endast i de fall avståndet mellan bostaden/arbetsplatsen och sammanträdes-/förrättningsplatsen överstiger tre kilometer enkel resa. Reseersättning enligt dessa regler betalas även vid resor på grund av protokollsjustering. I de fall allmänna kommunikationsmedel anlitas, ersätts kostnaderna för dessa resor. Den förtroendevalde har själv att på utanordning begära ersättning.

Vid flera sammanträden samma dag är huvudregeln att resekostnadsersättning utges vid ett tillfälle. Resekostnadsersättning betalas endast för resa som faktiskt företagits. För förtroendevald räknas bostadsort som tjänstgöringsort.

Förtroendevald som har merkostnader för kost och logi i samband med förrättningar som är förlagda utanför kommunens geografiska gränser, äger rätt till ersättning och traktamente i enlighet med de bestämmelser som gäller för anställda i kommunen. Biljetter ska köpas enligt gällande avtal hos upphandlat resebyråföretag. Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning för dessa kostnader.

9 Pensioner

De förtroendevaldas arvoden är inkomstgrundande för den allmänna pensionen. För förtroendevalda som tillträtt ett eller flera uppdrag efter valet år 2014 eller senare gäller *Bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL)*. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte har omfattats av *Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF*.

För förtroendevalda som har haft uppdrag på 40 procent i tid i förhållande till ett heltidsuppdrag, alternativt i krontal i förhållande till en heltidsersättning (83 procent) före valet år 2014 och som då omfattats av tidigare PBF, fortsätter PBF att gälla även efter valet år 2014. Detta gäller sammanlagt inom koncernen.

Förtroendevald som tidigare omfattats av PBF kan efter särskild begäran avstå rätten till PBF och istället omfattas av OPF-KL. Ett sådant beslut ska alltid föregås av en pensionsberäkning. Avståendet ska begäras skriftligt av den förtroendevalde.

Deltidsarvoderade förtroendevalda, under 40 procent i tid eller i krontal i förhållande till ett heltidsuppdrag (sammanlagt inom koncernen) har enligt tidigare bestämmelser omfattats av en traditionell pensionsförsäkring, tecknad av kommunen hos KPA. Denna finns nu vilande, men inga nya inbetalningar görs.

9.1 Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån

I det fall ersättningen för förtroendeuppdraget inte uppgår till ett belopp motsvarande förlorad arbetsinkomst, gäller särskild ersättning för den förlorade arbetsinkomsten.

Förtroendevald ledamot/ersättare har rätt till ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån baserat på ersättningen för förlorad arbetsinkomsten. Ersättningen utgår genom att kommunen tillhandahåller en traditionell pensionsförsäkring. Avgiften uppgår till den procentsats (för närvarande 4,5 procent) som gäller som avgift i överenskommelsen om pension till kommunens arbetstagare enligt gällande pensionsavtal.

Den förtroendevalde har själv att göra framställan om ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån.

10 Försäkringar

Vid arbetsskada gäller TFA trygghetsförsäkring. Förtroendevald med ersättning uppgående till minst 20 procent av heltidsuppdrag (sammanlagt inom koncernen), blir grupplivförsäkrad.

11 Frånvaro

Avdrag på det fasta arvudet ska göras om en förtroendevald inte kan fullgöra sitt uppdrag på grund av sjukdom eller annan orsak under en sammanhängande tid som överstiger en månad. Avdraget ska motsvara den tid den förtroendevalda avstår från sitt förtroendeuppdrag. Den förtroendevalde ska själv informera såväl sitt parti, som sin nämnd/styrelse samt nämndsekreterare om hen inte kan fullgöra sitt uppdrag så att åtgärder kan vidtas och utbetalningar av månadsarvodet kan avslutas. Semesterledighet räknas inte som frånvaro. Även återgång från frånvaro ska rapporteras till nämndsekreterare.

Nämndsekreteraren rapporterar frånvaro, från och med första frånvarodagen samt återgång från frånvaro, till personaladministrativa avdelningen på personalkontoret. Orsaken till frånvaro, exempelvis sjukfrånvaro, ska anges. Anmälan om sjukfrånvaro är särskilt viktig då ersättning från och med dag ett månad två betalas av Försäkringskassan.

12 Rapportering och utbetalning

Den förtroendevalde ska själv lämna underlag i form av *Begäran om förrättningsarvode* och därtill aktuella underlag.

Begäran om förrättningsarvode ska lämnas in senast tre månader efter aktuell förrättning för att utbetalning ska ske. Kostnaden för månadsarvoden, sammanträdesarvoden, förrättningsarvoden och övriga ersättningar betalas av den nämnd eller styrelse där den förtroendevalde/ledamoten är invald. Det är därför respektive förvaltning/bolag som hanterar uppgifter som avser utbetalningar av arvoden och ersättningar till de förtroendevalda.

Begäran om förrättningsarvode ska vara granskad och attesterad i enlighet med regler för attest i Varbergs kommun. Alla utbetalningar från lönesystemet sker via Swedbank. Den som inte har konto i Swedbank ska själv kontakta Swedbank för att meddela till vilken annan bank och till vilket konto som pengarna ska överföras.

Månadsarvodet betalas varje innevarande månad i samband med ordinarie löneutbetalningsdag i kommunen, normalt den 27:e. Förrättningsarvodet betalas innevarande eller nästkommande månad beroende på när underlaget lämnas in. Arvoden som avser sammanträden betalas ut månadsvis i efterskott.

13 Övriga omkostnader

Kostnader för telefon, porton med mera ersätts inte. I den mån uppdraget utförs vid förvaltningen står telefon, postgång med mera till den förtroendevaldas förfogande, varvid kostnaden belastar förvaltningen.

14 Tolkning och tillämpning

Tolkning görs av kommunstyrelsen i enlighet med *Kommunstyrelsens delegationsordning*.